



**MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Departament Nadzoru**

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2012 r.

DN-NKSPP-026-76/2012

**Pani
Agnieszka Lechowicz
Prezes
Stowarzyszenia Obrony Zwierząt**

Azomowo Pani Prezes,

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 lutego 2012 r. dotyczące prośby o wyrażenie stanowiska, czy straż gminna (miejska) ma obowiązek uczestniczenia w interwencjach dotyczących naruszania praw zwierząt, wykonywanych przez organizacje społeczne, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, uprzejmie informuję co następuje.

Straż gminna (miejska), co podniesione również zostało w piśmie DAiN-VI-026-52/11 z dnia 12 sierpnia 2011 r., powoływana jest do ochrony porządku publicznego na terenie gminy. Jej zadania wynikają z art. 10 i 11 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o stażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.). Jak tym samym wynika z treści art. 10 ustawy o strażach gminnych, straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

Faktem jest, co też Pani podkreśliła w piśmie, że katalog zadań straży gminnych (miejskich), wymieniony w art. 11 ustawy o strażach gminnych, jest katalogiem otwartym. Niemniej jednak, w ocenie Departamentu Nadzoru MSW, oznacza to, że inne zadania, jakie straż gminna (miejska) może wykonywać, a które nie są wskazane wprost w ustawie o strażach gminnych, muszą mieć związek z ochroną porządku publicznego na terenie gminy i wynikać z ustaw i aktów prawa miejscowego. Nie jest zatem możliwe swobodne rozszerzanie katalogu zarówno zadań, jak i uprawnień straży gminnej (miejskiej). Należy mieć bowiem na uwadze zapis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

W piśmie odnosi się Pani do ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 230, poz. 1373), jak również do przepisów dodanych mocą tej ustawy do ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.), przywołując art. 7 ust. 1a, art. 7 ust. 3, art. 9a, art. 33 ust. 3 ustawy.

Przepisy te faktycznie nałożyły na straż gminną (miejską) nowe zadania. Ich wykonywanie możliwe jest w związku z przywołanym powyżej art. 10 ustawy o strażach gminnych. Natomiast analiza poszczególnych norm prawnych wskazanych przez Panią pozwala na stwierdzenie, że ustawodawca z jednej strony nałożył na straż gminną (miejską) konkretne obowiązki (art. 7 ust. 3, art. 33 ust. 3 ustawy), a z drugiej upoważnił tę formację do inicjowania określonych zdarzeń (art. 7 ust. 1a, 9a ustawy).

Nowelizacja ustawy, zdaniem Departamentu Nadzoru MSW, nie zobowiązała jednak straży gminnej (miejskiej) do uczestniczenia w interwencjach dotyczących naruszania praw zwierząt, wykonywanych przez organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Należy zwrócić uwagę, iż ustawodawca w art. 7 ust. 1a, 7 ust. 3 oraz w art. 33 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, posługując się zwrotem „lub”, wymienił m. in. straż gminną (miejską) i upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jako alternatywne podmioty uprawnione do działań określonych w przywołanych przepisach. Oznacza to, że organy/podmioty wskazane w tych przepisach posiadają równorzędne uprawnienia i kompetencje w przedmiocie. Nie można więc na tej podstawie wywodzić określonych obowiązków straży gminnej (miejskiej) wobec organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Nadmieniam, iż zadania straży gminnej (miejskiej), związane z udzielaniem pomocy lub asysty są ściśle regulowane przepisami prawa. Przywołać tu należy rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie udzielania przez organy Policji, Straży Granicznej, straży miejskich lub organy wojskowe pomocy lub asysty pracownikowi organu podatkowego przy wykonywaniu czynności kontrolnych (Dz. U. Nr 65, poz. 611). Przepisy te dają uprawnienia tej formacji do udzielania asysty lub pomocy w określonych stanach faktycznych, związanych z wykonywaniem czynności kontrolnych wyłącznie przez pracownika organu podatkowego.

Warto podkreślić, iż w 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli¹ zakwestionowała powierzenie strażom dodatkowych zadań, które przypisane były innym podmiotom i wykraczały poza ustawowe kompetencje strażników gminnych (miejskich). **Wśród zarzutów NIK w tym zakresie znalazły się również dotyczące obowiązku wyłapywania bezdomnych zwierząt, czy zapewniania opieki bezdomnym zwierzętom.**

Mając na uwadze przywołany stan prawny uprzejmie Panią informuję, iż, zdaniem Departamentu Nadzoru MSW, nowelizacja ustawy o ochronie zwierząt nie zobligowała strażników

¹ Najwyższa Izba Kontroli, „Informacja o wynikach kontroli funkcjonowania straży gminnych (miejskich), Szczecin marzec 2011 r.

gminnych (miejskich) do uczestniczenia w czynnościach podejmowanych przez organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Przedstawiając powyższe pragnę jednocześnie Panią poinformować, iż stanowisko Departamentu Nadzoru MSW nie stanowi wykładni prawa.

Z poważaniem
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nadzoru
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Jolanta Zaborska
Jolanta ZABORSKA